

Peqqinnissaqarfik Nunap immikkoortua Avannaani nakorsiat akunnittarfeqalernissaa pillugu Naalackersuisut UPA2025-mut agguaassassamik nalunaarusoqqullugit peqquneqarnissat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartuunut ilaasortaq Aqqalu C Jerimiassen, Atassut)
(Siullermeerneqarnera)

Qujanaq Inatsisartuunut ilaasortaq Aqqalu C Jerimiassen siunnersuummut, Nunap immikkoortuani Avannaani peqqissutsimut sullissinermi sinaakkutit pitsanngorsarnissaanut kissaateqarnermut tunngasumut.

Siullermik issuaalaarniapunga politikkikkut peqqinnissamut isumaqatigiisummik sinaakkutit imaqartumit, quppernermi 3-mit:

“Peqqinnissaqarfiup annertunerusumik aningaasaæiiffigineqarnissaa pisariaqarpoq, sanaartornikkut immikkoortortaqqarfik ataatsimut isigissagaanni.”

Peqqinnissaq pillugu isumaqatigiisummi ilaatigut nassuinarneqarpoq ukiut arlallit iluanni suliniutissatut pilersaarutiginartut. Allassimavoq, ukiut tallimat iluanni Nuummi aammalu sineriammi illoqarfinni toqqakkani nakorsiertunut akunnittarfiit tunniussinnaasaat annertusineqassasut, immikkuullarissunut pilersaarut aallaavigalugu. Maluginiarpara, allassimammat illoqarfinni toqqakkani. Allatut oqaatigalugu taakku illoqarfiit erseqqissarneqarsimangillat, taamaattumillu pissusissamisoorluni tapersorsorusunnarlunilu misissornissaa Ilulissani nakorsiertunut akunnittarfiup allilernissaanut periarfissaqarnersoq. Nunap immikkoortua Avannaani innuttaasunik 10.000 sinnerlugit sullitaqarpoq, illoqarfippassuarnut nunaqarfippassuarnullu siammarsimasunut. Peqqissutsimut sullinneqarneq tamarmi Nunap immikkoortuani Avannaanit isumagineqarpoq, Ilulissani napparsimaveqarluni, peqqissaaviit pingasut nunaqarfinnilu nakorsiarfiusinnaasut 24-it, taamaattumik nunatsinni siammasinnerpaamik napparsimasunut kiffartuuisuulluni.

Taamaattumillu innuttaasut napparsimasullu nappaatiminnik suusertinniarlutik misissortikkiartortartut Ilulissani amerlasaqaat, ilimanaateqaranilu, siunissami qaninnerusumi pisariaqartitsinerup annikilliarternissaa, illoqarfinni nunaqarfinnilu nakorsiertarfinni peqqissutsimut sullissisunik amigaateqarneq ilaatigut pissutigalugu. Taamaattumik isumaqarpunga pissusissamisoortoq, una siunnersuut akuersarneqarpat, poliikkikkut sinaakkusiussami isumaqatigiisutaareemat.

Taamatut oqareerlunga, eqiterinerumut tamarmut una iluatsillugu oqaaseqaateqalaarniapunga. 2011-imi nunap immikkoortuunut eqiterusserinerup nalilersorneqarsimavoq, peqqissutsimullu isumaqatigiisutit suli eqiterussisoqarnissaa siunniuppaa. Maannakkorpiaq nuna tamakkerlugu pilersaarummi kommunit aqqissuussaanerata nalilersorneqarnera oqallisaalersimaqaaq, amerlasuut kissaatigalugu qitiusumit aqunneqarnerup atorunnaarsinneqarnissaa innuttaasullu qanimut sullinneqarnerat siusinnerusukkut

ingerlasimasoq, uterteqqikkusullugu. Taamaattumik assersuutigisinnaavarput taanna, peqqissutsimut tunngasunut maannakut pisunut.

Peqqinnissaqarfiup tunniussinnaasaasa eqiterunnerisa kingunerissavaa nukiit tunniussassallu napparsimavinnut qitiusunut imaluunniit peqqissaavinnut tamaviaarunneqalerneru. Taamaaliorneq pitsaaquteqarlunilu ajoqutitaqarsinnaavoq.

Inuit avinngarusimasumiittut peqqissutsimut neqeroorutigineqartunut sivisunermik angalasarnissartik misigisinnaavaat, tamannalu kingusinaartumik passunneqarnermik imaluunniit immikkut ilisimasalinnik ikiorserneqarnissamut ajornakusoortitsinermik kinguneqarsinnaalluni. Peqqissutsimut neqeroorutit eqiterunneqarpata, napparsimavissuit napparsimasunik ulikkaartoorsinnaapput, utaqqinernik annertuunik kinguneqartumik, napparsimasunut ataasiakkaanut piffissakinnerulerluni aammalu peqqinnissaqarfimmi sulisut ulapinnerulerlutik. Taamaattumik pingaartuuvuq aningaasat sulisullu innuttaasunut malitsigineqarnissaat, taamaattumillu pissusissamisoorluinnarluni peqqinnissaqarfiup tunniussinnaasaat nutaamik allattugaanissaat.

Innuttaasut napparsimasullu aningaasaqarnikkut pissakinnerusut imaluunniit pitsorluttut peqqinnissaqarfiup neqeroorutaanut pissarsinissamut ajornakusoortitsilersinnaanerut, tamannalu peqqissutsimut inuuniarnikkut assigiinngisitsinerulernermik kinguneqarsinnaalluni. Tamanna pakatsinermik pingaartinneqanngitsutullu misigisimanermik pilersitsisinnaavoq.

Nunap immikkoortuinut suliassat agguataarneqarnissaanut isigissagaanni aaqqissuussaanermi peqqissutsimut- aammalu isumassorneqarnissamik qanilaarnermik misigineq annertunerusinnaavoq soorlu angerlarsimaffimmi isumassorneqarnermut aammalu peqqissaavinni. Eqiterutsitsineq peqqissutsimut sulisunut ungasinnerulernermik misigisitsinissaavoq, paaqqinninnerup pitsaassusaanik sunniisinnaasumik.

Peqqissutsimut neqeroorutit eqiterunneqarnerulerpata piffinni peqqissutsimut neqeroorutit eqarnerulissapput, peqqissutsimullu tunniussinnaasanut isummernerit innuttaasuniit suli ungasinninngussallutik. Taassuma kingunerisinnaavaa, peqqinnissamut suliniutit assigiissaarneqarnerulerneru piffimmullu tulluussarnikinnerulerneru.

Eqikkarlugu peqqinnissaqarfiup tunniussinnaasaasa eqiterunneqarneru tunniussanik immikkut ukkataqarnerunermik uummaarinnerulernermillu oqimaaqatigiisinniarnissai pisariaqassa, piffinnii tikikkuminaatsut ajoraluaqisumik pilliutigineqarsinnaammata. Inunnut avinngarusimasuniittunut unammillernartunngussaaq peqqinnissamut neqeroorutinut pisariaqartinneqartunut, naggataatigut inuit peqqissusaanut passunneqarnerannullu ajornartorsiutaalissammat.

Tamanna tunngavigalugu Demokraatit nassuiaasoqarnissaanik siunnersuut taparserparput.

Taamatulli oqareerluta, akuerinngilarput peqqissutsimut tunniussassat ajorseriarnissaat, eqiterutsitseqqinnermi periaannaasoq. Minnerpaamik avinngarusimasunut kingunerisinnaasaai isummerfigisariaqarput. Isummerfigisariaqarparput, peqqinnissamut sullissinerput, nunamut tamarmut iluaqutaasumik qanoq ingerlatissanerlugu. Taassuma ilaatigut ilaatinneqassapput nunanit allanit sulisussanik pissarsiornerup kingunissai, digitalimik peqqissutsimut imminut sullinneruneq,

pinaveersaartitsineq annertunerusoq aammalu attaveqaasersuutit pitsaanerusut. Naammangilaq peqqissutsimut isumaqatigiisummik isumaqatigiissuteqaannarnej, inatsit pioreersoq toqqammavittut atoqqiinnarlugu.